

הגדולה זו מעשה בראשית כו' ואח"כ אמרו שם והנצח זו ירושלים.
 ולכאורה אחרי שכבר אמר לך ה' הגדולה זו מעשה בראשית, אשר
 מעשה בראשית, היינו התחנות כל סדר ההשתלשלות מרגע הא' ועד
 עתה, הרי ההתחנות היא בכל רגע, ואחר שאמר עוד ענינים, והגבורה
 והתפארת, מהו שמוסיף עוד ענין, והנצח זו ירושלים, אל לא שמוז
 מובן, דיש ענין מיוחד ונפלא בענין הנצח שאינו בכל הענינים שלפניו,
 ושייך לבחי' ירושלים, גם צריך להבין, מהו השייכות דנצח לבנין
 ירושלים, מה שבנין ירושלים הוא ע"י מדת הנצח דוקא.

והענין הוא, דהנה מדת הנצח הוא דוקא במקום שיש מונע ומעכב
 דכאשר ישנו מנגד הנה עי"ל מתעוררת מדת הנצח. וכמבואר
 בהמאמר שמו', ובדרושי ההילולא²¹, דבשביל נצחון המלחמה
 מבזבזים את כל האוצרות, וכמו במלך בוי"ד, דבשביל נצחון המלחמה
 הוא מוציא ומגלה האוצרות שגזזו אבותיו והיו תמיד כמוסים וחלומים,
 ולא רק שלא השתמש בהם, אלא שגם לא היראה אותם כלל, ובשביל
 נצחון המלחמה מבזבז את כל אוצרותיו, ועי"ל יובן למעלה, דבשביל
 נצחון המלחמה, מבזבזים כל האוצרות שלמעלה שלא שופתם עין, בחי'
 עין לא ראתה גו', ובשביל נצחון המלחמה מבזבזים אוצרות אלו.

וזהו והנצח זו בנין ירושלים, דבשביל ענין הנצחון מבזבזים כל
 האוצרות שלמעלה, דזהו ענין בנין ירושלים, וכמבואר
 בתוס' 13 שהשם ירושלים הוא ע"ש יראה וע"ש שלם, ולכן אין
 נותנים יו"ד אחר הקמ"ד, וא"כ מי' ירושלים היינו שלימות היראה,
 שזהו בחי' האוצר שלמעלה שבזבזים נצחון המלחמה, וכמ"ל 14
 בזוה"ק ירושלים הוי', ואמר 16 הקב"ה לא אבוא בירושלים שלמעלה עד
 שאבוא בירושלים שלמטה.

וביאור הענין בעומק יותר, הנה מה שבשביל נצחון המלחמה
 מבזבזים כל האוצרות, הוא בשביל אנשי חזיק הנלחמים
 בפועל, והיינו, דאף שהמלחמה מתנהגת ע"י הכסיסי מלחמה,
 שהמלמדים אותם הם המפקדים, ככ"ז האוצרות ניתנים לאנשי החיל
 המוסרים את נפשם בפועל ממש, אשר בשבילים מבזבזים את כל
 האוצרות, ומכיון שעבודתם נעשה במס"נ שבבחי' בכל מאד בל"ג 17
 נוחיניו, לאף שהוא רק מאדך, מאד שלך, מ"מ הרי זה קשור עם מאד

הנחות הת' בלתי מוגה
 (11) ס"ו (לו, ב.) באחי לגני ה'ש"י סי"א. סי"ב-13 (13) ד"ה חר -
 תענית סו, א. (14) תחלים קמו, ב. (15) תענית ה, א. וראה סת"מ תקס"ה שם
 ע' איך ואילך. אוה"ת פרשתנו ע' תרפ"ה. סת"מ תרכ"ו שם סי"ע שלא. (16) ראה
 גם בהמאמר שם סי"ח (לו, ב.) באחי לגני שם. (17) ראה גם אוה"ת פרשתנו ע'
 תרפו.

בס"ד. ש"פ בשלח, ט"ו בשבט ה'תשמ"ג. הנחות הת' בלתי מוגה

א"ר אושעיא, מאי דכתיבו צדקת פרונוג בישראל וגו' צדקה עשה
 הקב"ה בישראל שפירן לבין האומות. וזהו ע"פ הידוע ששמא
 מילתא היא, היינו ששם בעל המאמר מרמו על ענינו, הנה
 מכיון ששמו ה' ר' אושעיא מלשון ישועה אשר הישועה האמיתית היא
 הישועה והגאולה מן הגלות במהרה בימינו ממש, לפיכך דרש בענין
 הגלות, שצדקה עשה הקב"ה בישראל שפירן לבין האומות. ומבאר בזה
 בעל ההילולא במאמרו על מאמר ר' אושעיא, דנצדקה שפירן לבין
 האומות היא, משום דכאשר ישראל מפורים בכמה מדינות כו', הנה אז
 אם במדינה אחת דוחקים ולוחצים את בני' היושבים במדינה ההיא,
 שאינם נותנים להם ללמוד ולקיים את המצות, הנה בני ישראל
 הנמצאים במדינה אחרת העוסקים בתומ"צ, הנה מלכד זה שהם עוסקים
 בחורה ומקיימין את המצוות, הנה עוד זאת אשר בזה הם נותנים כח
 ועזו גם לאלו היושבים בגזירה ר"ל שיוכלו להתקיים. וזו היתה גם
 עבודת בעל ההילולא פתח כוח ועזו בידי אלו שהם בגזירה ויש עליהם
 מציר ומעיק, שאינו נותן להם לעסוק בחורה, שיוכלו לעסוק בחורה
 כו'. וידוע הדיק בזה, דלפי"ז הי' צריך לכתוב פרונוג והי' מוכן
 יותר ענין מה שפירן לכל המדינות ולמה נאמר פרונוג ורק דרשו בזה
 שהוא כמו פרונוג (בחיילוק האומות).

ונקודת הביאור בזה, דהנה חכלית הירידה בלכות היא בשביל
 העלי'. וזהו ענין הצדקה שעשה הקב"ה בישראל שפירן לבין
 האומות, משום שע"י הגלות באים לעלו גודל ביותר, וכידוע
 דעי"ז שאתכפיא סת"א, נצחון הסת"א והגלות המנגד, עי"ז דוקא
 אסתלק יקרא דקוב"ה בכלוחו עלמין. ומסעם זה נאמר פרונוג שהוא
 לשון פרוות שהוא פרוז ובלתי מוגבל, כי ע"י הגלות (פרונוג) באים
 להפרוץ למע' ממדידה והגבלה (פרונוג)

וביאור הענין יובנה ע"פ מה שאמרנו למע' ברכות על הפסוקים לך
 הוי' הגדולה והגבורה והתפארת והנצח וההודי' גו', דלך הוי'

(1) שופטים ה, א. - הפסות פרשתנו. (2) פסחים מז, ב. (3) ראה לקי"ש ח"ו
 ע' 35 ואילך. ובתנחומי שם. (4) גופס בסת"מ קונטרסים ח"א לב, ב ואילך.
 ובקונטרס דרושי תחנון - תרפ"ט - ס"א (וראה תו"ח שבחעריה הבאה - שלה, ב.)
 (5) שם סוס"ג (לד, ב.) ד"ה צדקה פרונוג בסת"מ תקס"ה ח"ב, ע' התקפז. תו"ח
 שמות, שלו, ב. אוה"ת פרשתנו ע' עתר. סת"מ תרכ"ו ע' שנה. (6) ראה
 המאמרים שבחתי הקודמת. (7) ראה תניא פכ"ז. לקי"ת פקודי ג. א. חוקת סו.
 ב. ג"ח באחי לגני ה'ש"י ס"א. (8) בחבא לחלו - ראה גם בהמאמר שם סי"ד
 (לד, ב.) ואילך. ובשאר המאמרים שבחתי (9) נח, טע"א. (10) דח"א כס,
 א.

האמיתי, כמבואר במ"א¹⁸], כן גם בזכו האוצרות הוא ג"כ בכ"י ב"ג, אשר בנין ירושלים (שלימות היראה) שעי"י מדת הנצח (בכל מאד), היא בבחי' בל"ג, פרוות חשב ירושלים¹⁹. היינו, שענין שלימות היראה אין לו חומה וגבול, אלא פרוות חשב, בל"ג.

וזהו צדקת פרונו בשארל גו' דעי' שפיזר הקב"ה את ישראל לבין האומות (פרונו), עי"ז הם פועלים גם בגלות את נצחון המנגד, שבשכילים מבזבזים את האוצרות. ויחירה מזו, דעי' שפועלים את נצחון המנגד באופן דמס"ג ובל"ג, עי"ז מבזבזים את האוצרות שלמעלה באופן בלתי מוגבל, דפרונו הוא ע"ד פרוות חשב ירושלים, בלי חומה וגבול.

ובזה יובן גם הקשר בפסוק זה למ"ש לפניו, מקול מחצצים בין משאבים שם יתנו צדקות ה', דאמרו²⁰ מקול מחצצים הוא קול לומדי תורה הלומדים הלכות שבת וחגיגות ומעילות ודיני חצצים בין משאבים שלומדים ושואבים דברי תורה, דעינים אלו שבתורה מרמזים לעבודה דנצחון, כמו כללות ענין המחיצות לשבת בין רה"י לרה"ר, בין רשות יחידו של עולם לעמא דפרודא²¹, ועי"ז בשאר העינים, ועי' התורה הוא בקול גורל, כפירוש המשום בקול מחצצים שהוא קול גורל כו'. והמשכח ענין זה היא כאשר מתקשר עם גותן התורה, וזהו בין משאבים, ששואב ממקור התורה, גותן התורה. שזהו ענין ברכו בתורה תחלה²², ואומר בברכת התורה, גותן התורה לשון הוה, היינו שמרגיש את גותן התורה בתורה, ואז עי"ז יוכל להיות הכירור גם במקום החתון ביותר, למטה מטה עד אין תכלית, במקום המנגד, לעשות לו ית' דירה בהחזונים²³.

ש"פ
ט"ו
בשבט

ויהי רצון שיקיים בקרוב ממש ענין פרוות חשב ירושלים כפשוטו, בארץ אשר חמיד עיני ה' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה²⁴, היינו שההמשכה היא ממקום שלמעלה מרשית ואחרית ולפיכך היא בלי כל שינוי, ובפרט בירושלים עיר שחוכרה לה יחדיו²⁵, קרית חנה דוד²⁶, במהרה בימינו ממש.

x

(18) ח"א מקץ לט, ג ואילך. מקומות שנשמנו בספר הערכים-חוב"ד כרך א' המ' אילך. (19) זכרי' ב, ח. וראה המאמרים שנשמנו בחע' 5. 20) חזא"ר פ"י. יל"ש שופטים רמז מט. וראה גם במאמר שם ס"ג (לד, א). ד"ה מקול מחצצים באות"ת פרשתנו ע' תרפז. ח"צ. (21) ראה גם בהמאמר שם. בראשית כרך ג' חעד, ב. אח"ת תשא ס"ע א'תתקנא ואילך. לקו"ש ח"א ע' 68 ואילך. וש"ג. (22) ראה נדרים פא, א. 23) ראה תנחומא ושא פז. תניא רפ"ל. ובכ"מ. 24) עקב יא, יב. 25) תהלים קכב, ד. 26) ישעי' כט, א.